

Jeji norite taikos...

Tikslai: Tyrinėti ryšį tarp kalbų ir kultūros (taikos) bei kalbinės įvairovės tos pačios kalbos rėmuose.

Lygis: 1 vidurinis (amžius 12-14m.)

Trukmė: 10 akademinų valandų (viena akademinė valanda - 45 min.)

Šaltinis:

<https://dl.dropboxusercontent.com/u/82051251/webEDILICenrevisio/www/Suportdid/resllenpau.htm>

Gavus ECML leidimą, mokymo medžiaga buvo pritaikyta Šiaurės / Baltijos šalims.

Tarpdalykiniai ryšiai: istorija, menas (dailė) ir kultūra.

Uždaviniai:

- Supratimas, kad neverbalinė kalba skirtingose kultūrose yra skirtinga. Ji būna skirtinga netgi tarp skirtingų kartų atstovų, atstovaujančių tą pačią kultūrą.
- Išsiaiškinimas, kaip kuriama (arba išreiškiama) taika kitomis kalbomis / kitose kultūrose lyginant su gimtąja.
- Meninių gebėjimų ugdymas.

Siūloma darbo tvarka: darbo tvarka bus nurodoma visame skyriuje. Gairės yra skirtos mokytojams ir jos yra pateikiamos atskirai nuo užduočių lapų.

Papildomos veiklos / Tolimesnis plėtojimas: Rekomenduojame į šią veiklą integruoti kitas kalbas, kurios yra svarbios jūsų kontekste, įskaitant mažumų kalbas ar tarmes, pavyzdžiui kalbas, kuriomis kalba mokiniai jūsų klasėje.

1 skyrius: Taikos simbolizavimas

1. Įžanginė užduotis

Trumpas taikos ženklo kilmės pristatymas turėtų paskatinti mokinius pagalvoti apie tai, kokie kiti simboliai yra naudojami norint išreikšti šią sąvoką. Kad pradėtų diskusiją mokiniai turėtų atlikti pirmą užduotį poromis.

Raktiniai žodžiai:

1. - Taikos balandis, gerai žinomas simbolis Vakarų kultūrose.
2. - Taikos gervė (dažnai naudojama senovės Azijos mene).
3. - Tarptautinis taikos simbolis.
4. - Senovės Azijos taikos simbolis (sakoma turint omenyje "TAIKA: praeitis, dabartis ir ateitis").
5. - Kinietiškas simbolis In ir Jang. Tam tikra prasme tai yra taikos simbolis (vidinės harmonijos).
6. - Plačiai pasaulyje naudojamas antikarinis simbolis, naudojamas demonstracijose, nukreiptose prieš invaziją į Iraką.
7. - Origami taikos gervė (toks pat simbolis, kaip ir nr. 2).
8. - Piratų vėliava (žinoma, šis simbolis simbolizavo karingus ketinimus ir tai nėra simbolis, naudojamas simbolizuoti taiką).
9. - Perdirbimo ženklas - tai yra ne taikos simbolis
10. - Kinų abėcėlės taikos simbolis.
11. - Juodas kaspinas prieš terorizmą.
12. - Vaivorykštės kaspinas už taiką.
13. - Lemputės yra naudojamos norint išreikšti įvairias idėjas, bet nei duotoji, nei kitos nesimbolizuoja taikos.
14. - Ranka rodomas taikos ženklas taip pat yra naudojamas kaip taikos simbolis.
15. - Svarstyklės simbolizuoja teisingumą. Kas nors galėtų kelti prielaidą, kad teisingumas atneša taiką, tačiau savaime jos vis tik nėra taikos simbolis.

2. Užduotis

Kitos dvi veiklos yra atliekamos porose. Pirmoje veikloje mokiniai turėtų prisiminti sakinius, kurie simbolizuoja taikos gestus, o antroje mokiniai turėtų prisiminti gestus, reiškiančius taiką. Pavyzdžiai:

Sakiniai, kurie simbolizuoja taikos gestus

- Rūkyti taikos pypkę
- Užkasti karo kirvij
- Sudaryti taiką.
-
-

Taikos gestai

- Mojuoti balta vėliava.
- Ką nors pabučiuoti.
- Paspausti ranką.
- Pasirašyti taikos sutartį.
- Pabučiuoti religinį simbolį.

3. Baigiamoji sintezė

Paskutinę veiklą reikia atlikti individualiai. Jos tikslas yra padėti mokiniams suprasti, kad gestai bei žodžiai, naudojami išreikšti taikos siekimui skiriasi ne tik priklausomai nuo esamos situacijos (politinės, religinės, šeimyninės ir pan.), bet taip pat ir priklausomai nuo lyties ir / arba pašnekovų amžiaus.

Baigę užduotį mokiniai turėtų pasidalinti užrašyta informacija ir galėtų pakomentuoti anksčiau atliktų užduočių rezultatus. Siūlome mokiniams šią užduotį atlikti kaip namų darbą.

2 skyrius - taikos žodžiai

1. Įžanginė užduotis

Pirmoji užduotis yra paskatinimas išmokti atpažinti žodžius apie taiką kitomis kalbomis. Šios užduoties atsakymų negalima iš anksto numatyti. Jie priklausys nuo mokinių biografijos (ir nuo to, ar jie atliko namų darbus).

Šiuose internetiniuose puslapiuose galima rasti žodį "taika" įvairiomis kalbomis:

<http://www.freelang.net/expressions/peace.html>

<http://www.dhnet.org.br/direitos/bibpaz/Textos/Peace.htm>

2. Užduotis

Kitos dvi užduotys yra du žaidimai. Pirmajame mokiniai yra supažindinami su kitomis kalbomis žaismingu būdu, o antrajame jų prašoma žaisti su žodžiais.

A užduoties atsakymai:

A. Kiniečių

B. Graikų

C. Rusų

D. Hebrajų

Žodis "šalom" **שלום** hebrajiškai reiškia "taika", o taip pat tai yra pasisveikinimas "labas" (atsakymas b).

B užduoties atsakymai:

1. Portugalų paz

2. Rumunų pace

3. Provansalų patz

4. Lotynų pax

5. Esperanto paco

6. Baskų bakea

7. Prancūzų paix

8. Slovėnų mir

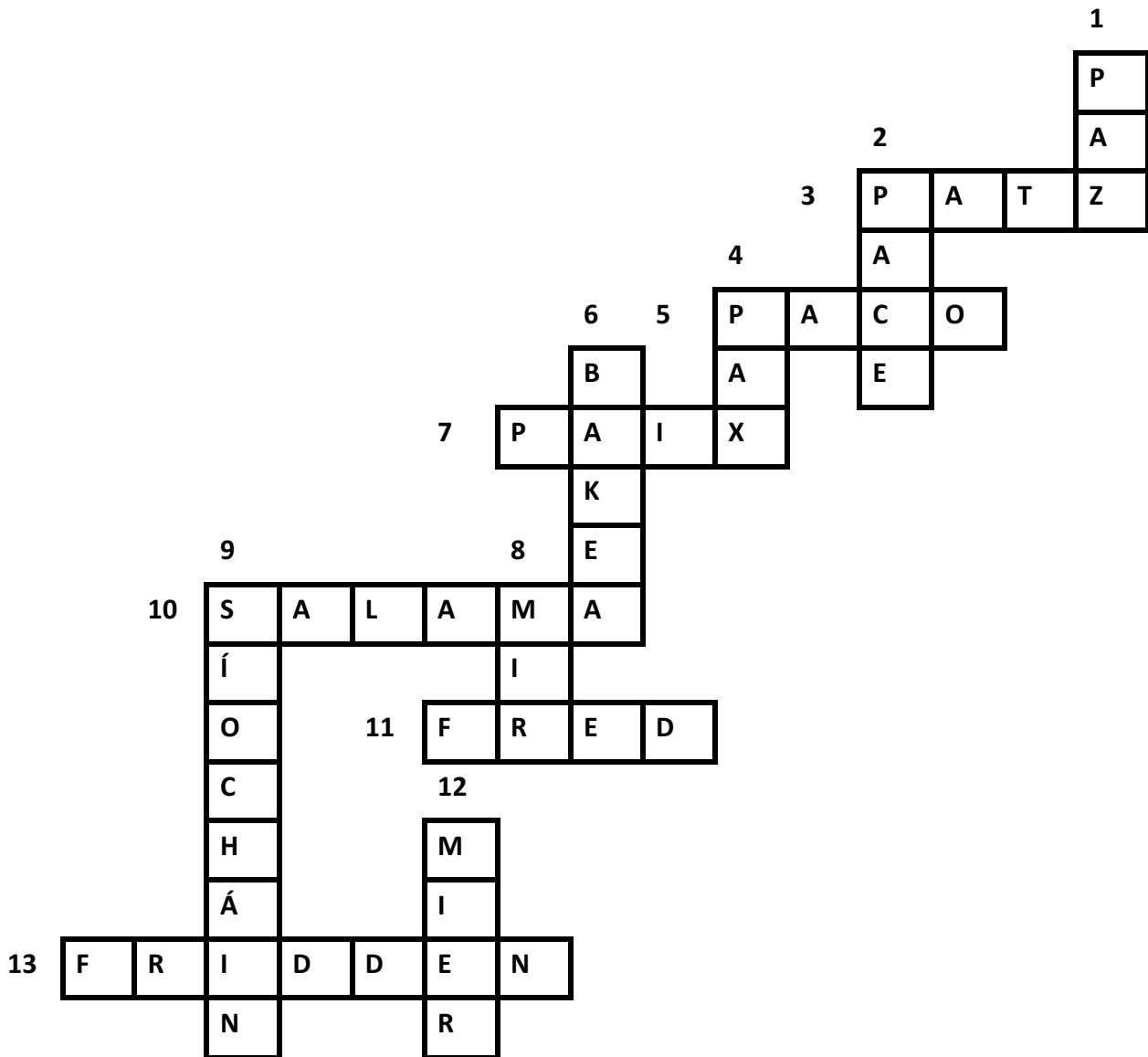
9. Airių (galų) síocháin

10. Svahilių salama

11. Norvegų fred

12. Slovakų mier

13. Liuksemburgo fridden

3. Baigiamoji sintezė

Dirbdami mažomis grupėmis mokiniai apklausia skirtingus žmones klausdami kokį žodį, simbolį ir kokius gestus jie naudoja norėdami išreikšti "taiką" ir kokiame kontekste tai daro.

1 skyrius - Taikos simbolizavimas

1. Įžanginė užduotis

Taikos ženklo kilmė nėra žinoma. Manoma, kad pirmą kartą jis buvo panaudotas Didžiojoje Britanijoje kampanijoje už branduolinį nusiginklavimą Aldermaston marše 1956m. Vėliau šį ženklą perėmė antikarinis studentų judėjimas. Jis buvo sukurtas naudojant karinio jūrų laivyno semaforo kodą ir atvaizduoja ND kodo raides (Nuclear Disarmament – Branduolinis Nusiginklavimas). Karinio jūrų laivyno semaforo kodas yra signalizavimo vėliava sistema, o raidės N ir D yra vaizduojamos taip:

N

D

Pažiūrėkite į simbolius ir ženklus ir apveskite tuos, kurie yra taip pat naudojami simbolizuoti taiką.

Palyginkite savo rezultatus su klasės draugų.

1

2

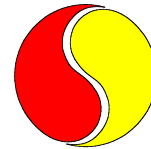
3

4

5

6

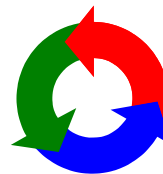
7

8

9

10

11

12

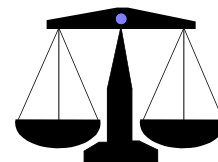
13

14

15

2. Užduotys

A) Taika gali būti atvaizduojama posakiais, kurie simbolizuoja gestus ar veiksmus tokius, kaip "Rūkyti taikos pypkę". Kiek tokių posakių jūs žinote? Surašykite juos poromis ir tuomet pasidalinkite sąrašu su klasės draugais.

B) Kokius gestus dar žinote? Kas juos naudoja? Kokiame kontekste? Dirbdami poromis užpildykite žemiau pateiktą lentelę :

GESTAI	KONTEKSTAS
Mojuoti balta vėliava	Kareiviai priešams norėdami baigti kovą.
Pabučiuoti ką nors į skruostą	
Paspausti rankas	

3. Baigiamoji sintezė

Pamatėme, kad yra daug būdų, kaip galima išreikšti taiką: veiksmiais, žodžiais, simboliais, gestais, bet... Kaip sudaryti taiką (susitaikyti) ? Ką sakote? Kokius gestus naudojate? Dirbdami individualiai užpildykite žemiau pateiktą lentelę ir tuomet pasidalinkite ja su klasės draugais:

Sudaryti taiką (susitaikyti)	Ką sakote?	Kuriuos gestus naudojate?
su		
Savo tėčiu		
Savo mama		
Vyresnioju broliu		
Vyresniąja seserimi		
Jaunesnioju broliu		
Jaunesniąja seserimi		
Draugu		
Drauge		
Klasės draugu		
Klasės drauge		

2 skyrius - Taikos žodžiai

1. Įžanginė užduotis: Ankstesnių užsiėmimų metu susidūrėme su skirtingais būdais simbolizuoti ar išreikšti taiką. Žodžiai taip pat yra ženklai. Kokiomis kalbomis gali pasakyti žodį "taika" arba sudaryti taiką (susitaikyti)? Užpildykite žemiau pateiktą lentelę:

Kalba	Žodis "taika"

2. Užduotys

A) Žemiau yra parašytas žodis "taika" hebrajiškai, kinietiška, rusiška ir šiuolaikine graikų kalba. Ar galite atpažinti šių kalbų raides ?

A. 和平

B. мир

C. ειρήνη

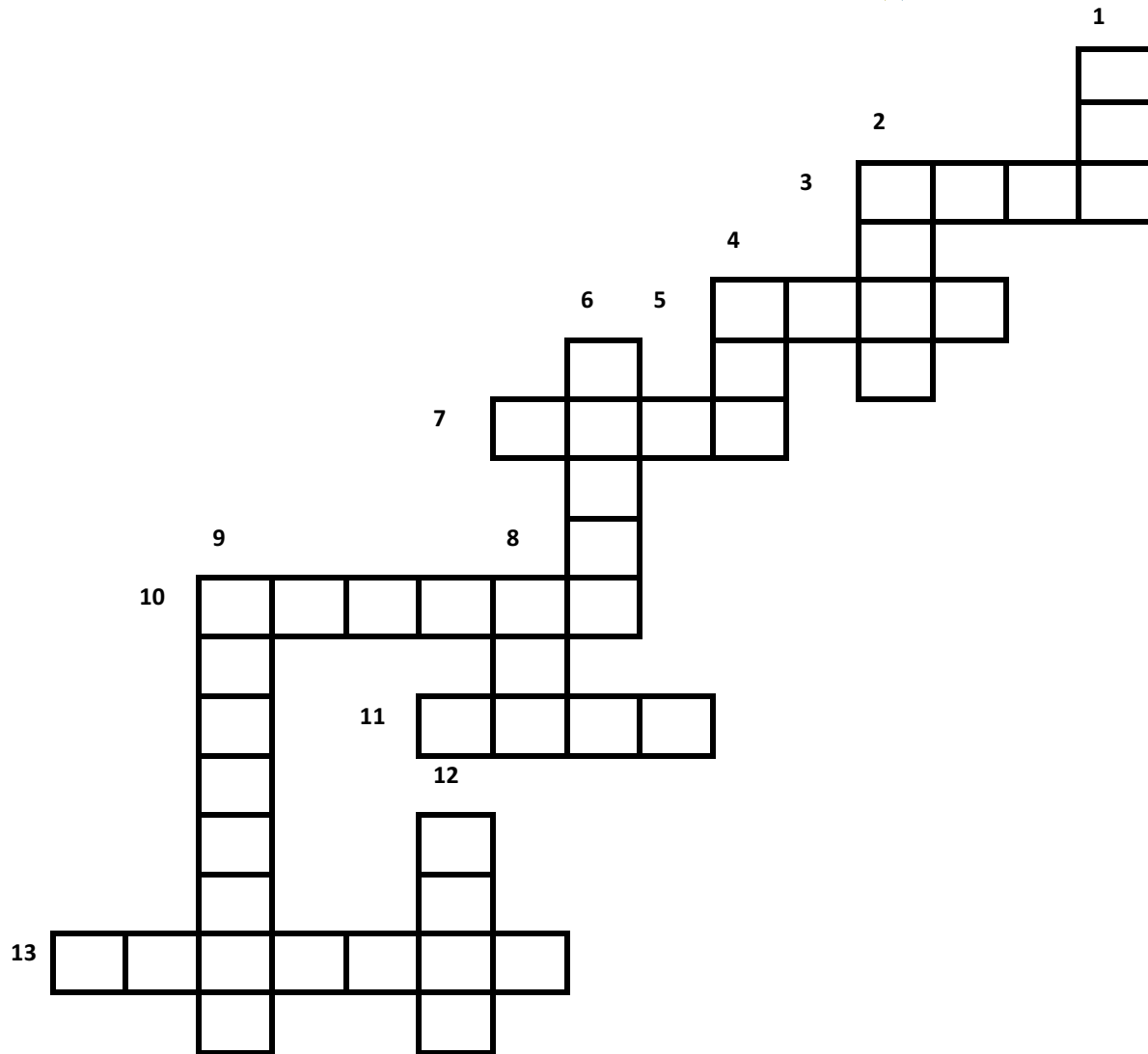
שלום

Hebrajiškai žodis "taika" yra tariamas "šalom" ir jis taip pat reiškia:.....

a) Ačiū

b) Labas

c) Atsiprašau

B) Kryžiažodyje įvairiomis kalbomis parašytas žodis "taika". Pasistenkite juos identifikuoti ir išpūsti kryžiažodį:

salama	mier	mir	pace	paz	patz	paco
fridden	fred	pax	síocháin	paix	bakea	

1. Portugalų 2. Rumunų 3. Provansavų 4. Lotynų 5. Esperanto 6. Baskų 7. Prancūzų 8. Slovėnų 9. Airių (Gelų) 10. Svahili 11. Norvegų 12. Slovakų 13. Liuksenburgo.

3. Baigiamoji sintezė

Dirbdami mažomis grupėmis mokiniai apklausia skirtingus žmones klausdami kokį žodį, simbolį ir kokius gestus jie naudoja norėdami išreikšti "taiką" ir kokiame kontekste tai daro.

Užpildykite tiek langelių, kiek reikia:

Vardas:	Amžius:
Lytis:	Kilmė:
Žodis "taika":	
Simbolis, reiškiantis "taika":	
PASISVEIKINIMAI norint išreikšti taiką	Kontekstas
GESTAI , reiškiantys taiką	Kontekstas